

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Ålborg Realskole.

Skoleaaret 1859—60.

Ålborg.

Trykt hos N. C. Schmidt.

1860.

Statens pædagogiske Sædlesamling
København V.

Efterretninger

om

Nyborg Realskole

for

Skoleaaret 1859-60

ved

Hommel,
Skolens Forstander.

Nyborg.

Trykt hos N. C. Schmidt.

1860.

Ved Examen i Juli 1859 var Realskolen besøgt af 76 Elever. Heraf udgik efter Examen 6, hvoraf 1 blev optaget i Odense Kathedralskoles 4de studerende Klasse; af nye Elever optoges 8, saa at Skoleaaret begyndte med 78 Elever. Af disse er i Aarets Løb 1 afgaaet ved Døden af Skarlagensfeber, et Dødsfald der var saameget sørgeligere, da han ej alene var en lovende Elev, men ogsaa sine Forældres eneste Barn; 3 ere udgaaede i dette Foraar efter deres Konfirmation, og 1 er indkommet i Skolen, der saaledes for Tiden tæller 76 Elever, som ere fordeelte i Skolens 4 Klasser med

19	i	1ste	Klasse
25	i	2den	—
19	i	3die	—
13	i	4de	—

I det forløbne Aar ere Skolens Lokaler blevne udvidede og hensigtsmæssigere indrettede, idet et Savn, der allerede var føleligt, da Lokalet benyttedes af Nyborg lærde Skole, er blevet afhjulpet derved, at Klasserne ere blevne forbundne ved en Korridor, saa at hvert Lokale nu har sin egen Indgang, medens Eleverne tidligere maatte gaae igjennem hverandres Klasse. Efter denne Forandring have Lokalerne faaet følgende Størrelse:

4de	Klasse	3933	Cubiffod
3die	—	3391	—
2den	—	3230	—
1ste	—	2304	—

De maanedlige Skolepenge ere uforandrede som forrige Aar, nemlig for en Elev i 1ste Klasse 1 R 48 β , i 2den og 3die Klasse 2 R , i 4de Klasse 2 R 48 β . For flere Brødre indtræder Moderation i denne Betaling, saaledes at for 2 Brødre afdrages i den maanedlige Betaling 2 R for hver, for 3 Brødre 3 R for hver, for 4 Brødre 4 R for hver. Fri Underviisning paa Skolen nyder for Tiden 2 Elever, 8 betale halv Skolecontingent og for 2 Elever betales Skolepengene af Hans Majestæts Civilliste.

Underviisningen paa Skolen har været meddeelt foruden af Forstanderen af:

Adjunct Langberg.

Ordin. Catechet og første Lærer ved Borger-skolen Tolstrup.

Lærer ved Borger-skolen Jørgensen.

Lærerne ved Fri-skolen Høeg, Melchior og Hansen.

Skrivelærer Røck.

Controleur Poulsen.

Organist Simonsen i Sang.

Materialsriver Petersen i geometrisk Tegning og Frihaands-tegning.

Fagene's ugentlige Timeantal har i det forløbne Aar været følgende:

	1ste Kl.	2den Kl.	3die Kl.	4de Kl.
Religion	2	2	3	3
Danst.	12—10	7	4	4
Lydsk.	—2	4	4	4
Fransø		1	2	3
Engelsk			2	3
Historie		2	2	2
Geograpbi	1	3	2	3
Naturhistorie			2	2
Geometri			2	2
Arithmetik			2	2
Regning	7	6	4	3
Skrivning	6	5	3	2
Tegning			2	2
Sang		1	1	1
	28	31	35	35

Mærk. Foruden ovenstaaende Timeantal har 4de Klasse's ældste Afdeling desuden haft 6 à 7 Timers ugentlig Underviisning ved et Repetitionskursus.

I Gymnastik og Svømning undervises 2 Timer ugentlig af Gymnastiklæreren ved 19de Bataillon, Sergeant Petersen med Assistenten *).

*) Med Hensyn til Gymnastikunderviisningen har jeg Anledning til at gjøre Elevernes Forældre og Børger opmærksom paa, at jeg ifølge de gjældende Anordninger for Skolevæsenet ikke kan frittage nogen Elev for denne Underviisning, uden Forældrenes Dufte er ledsaget af Lægeattest, hvorefter der er særlige Grunde for en saadan Fritagelse enten for bestandig eller for en Tid.

Siden September forrige Aar er læst:

Religion.

- 1ste Klasse (Høeg). Fortællingerne af det gamle Testament ere mundtlig gennemgaaede efter Schnorr v. Carolsfelds Billeder til Biblen. En Deel Psalmer.
- 2den Klasse (Høeg). Efter Balslevs Bibelhistorie det nye Testament. Af Catechismus de 10 Bud og Troesartiklerne. En Deel Psalmer.
- 3die Klasse (Tollstrup). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testament (under hele Underviisningen er tilfortalt af Bibelen). Af Balslevs Forklaring til Luthers Catechismus s 1—s 55. En Deel Psalmer.
- 4de Klasse (Tollstrup). Efter Balslevs Bibelhistorie det gamle Testament (tilfortalt af Bibelen og de Flinkere lært efter Müllers „Udtag af Bibelen“). Balles Lærebog Cap. 1. 2. 6. og 8. Bibelforklaring (Johannes Evangl.) En Deel Psalmer.

Danf.

- 1ste Klasse (Hansen og Koch). Hjorts Børneven A til Side 147 B til Side 22. Cursorisk Læsning. Dvæls i Stavning samt Afskrivning efter en trykt Bog. En Deel Digte ere lærte udenad efter Trydes Digte og Niim.
- 2den Klasse (Langberg). Hjorts Børneven: Fortællingerne og Versene. Afdelingen: Om Verden, Pattedyrene, Fuglene, Fiskene. Dvæls i cursorisk Læsning og Gjengivelse af det Læste. Vers udenad efter Holsts mindre poetiske Læsebog. Stiiløvelse (Stavning og Redskrivning).
- 3die Klasse (Langberg). Krossings danske Grammatik med Dvæls i Analyse. Læsning deels efter Hjorts Børneven

deels efter Molbechs Eventyr. Vers udenad efter Holsts mindre poetiske Læsebog. Stil, deels Dictat i Forbindelse med Interpunctionslæren, deels Smaahistorier og Fortællinger efter Dplæsning og mundtlig Fortælling.

4de Klasse (Langberg). Boysens danske Grammatik; Analyse i Forbindelse med Læren om den danske Stil. Cursorisk Læsning i flere danske Forfattere, især Dehlenschläger, Jagemann, Andersen. Vers udenad efter Holsts større poetiske Læsebog. Ugentlig 2 Stile, deels Opgaver, historiske og raisonnerende af lettere Indhold, deels Dictat af fortrinligere stilistiske Stykker. Ældste Afdeling har desuden ugentlig havt en særegen Opgave.

Tydsk.

1ste Klasse (Koch). Hallagers Læsebog: Dplæsning Side 34—54, ordret Oversættelse Side 1—14.

2den Klasse (Hommel). Hallagers Læsebog. A. Side 115—148, B. Side 34—56, C. Side 1—14, Oversættelse med tilhørende Gloser. Af Grammatiken er gjenmemgaaet Hjelpeverberne og de regelmæssige Verber, samt de Ord, der declineres som den bestemte og ubestemte Artikel, Adjectivernes Declination og Comparation, Talordene og de personlige Pronominer.

3die Klasse (Hommel). Rungs Læsebog Side 34—83. Efter Meyers Grammatik Formlæren (kun de vigtigste af de uregelmæssige Verber). 1 Time ugentlig er anvendt til Analyse og mundtlig Oversættelse fra Dansk til Tydsk efter Jürs og Rungs Materialier.

4de Klasse (Hommel). Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“ Side 177 til (254) 305. Formlæren og det Vigtigste af Syntagen efter Meyers Grammatik og Grønbergs Stilsøvelsebog. 2 Timer ugentlig er anvendt til mundt-

lig og skriftlig Oversættelse fra Dausk til Tydsk efter Jürs og Rungs Materialier og Grønbergs Stiiløvelsebog.

Fransf.

- 2den Klasse (Poulsen). Ahns praktiske Lærebog i det franske Sprog Nr. 1—20 er mundtlig gennemgaaet.
- 3die Klasse (Hommel). Ahns Lærebog A. Nr. 61—101. B. Nr. 1—43. Med begge Partier ere Stykkerne gennemgaaede mundtlig og skriftlig og den dertil hørende Grammatik indøvet.
- 4de Klasse (Poulsen). A. Borrings franske Lærebog for Mellemklasserne Side 134—165. B. Ahns Lærebog 2den Afdeling Nr. 68—88. Efter Borrings Grammatik er det Vigtigste af Formlæren gennemgaaet. 1 Time ugentlig er anvendt deels til mundtlig Oversættelse paa Fransf efter Ahns Lærebog 1ste Ufd. Nr. 139—2den Ufd. Nr. 12, deels til Stiil.

Engelsf.

- 3die Klasse (Hommel). Listovs engelske Elementarbog A. har gennemgaaet fra Nr. 14—26. B. Nr. 1—12. Stykkerne ere gennemgaaede baade mundtlig og skriftlig og den dertil hørende Grammatik indøvet.
- 4de Klasse (Hommel). Nepps „English Stories“ A. Side 78—123. B. Side 1—30. Efter Mariboos Grammatik Formlæren. 1 Time ugentlig er anvendt til Stiil og mundtlig Oversættelse fra Dausk til Engelsf.

Historie.

- 2den Klasse (Langberg). Fædrelandets Sagnhistorie efter mundtlig Fortælling. Efter Kofeds (Thriges) Fædrelandshistorie: Forfra til Knud d. Store.

3die Klasse (Langberg). Efter Kosods Fædrelandshistorie ved Thrige: Forfra til Frederik d. 4de.

4de Klasse (Langberg). Efter Kosods fragmentariske Berdenshistorie: Middelalderens; den nyere Historie til Trediveaarskrigen. Allens Danmarks Historie til de oldenborgske Konger. Eldste Afdeling har gennemgaaet hele Kosods fragmentariske Historie og Allens Danmarks Historie.

Geographi.

1ste Klasse (Hansen). En almindelig Oversigt over Landene og Havene paa Jordkloden. Landene i Europa med deres Grændser, Hovedstæder, Floder samt tilstødende Have.

2den Klasse (Langberg). Efter Langbergs forberedende Geographi: Oversigt over alle Verdensdelene. Efter Kosods Geographi ved Thrige: Nogle af Landene i Europa.

3die Klasse (Langberg). Efter Kosods Geographi ved Thrige: Frankrig, Spanien, Portugal, Holland, Belgien, Schweiz, Italien, Preussens, Østerrig, Tydsland, Tyrkiet, Grækenland.

4de Klasse (Langberg). Efter Millings Geographi: Europa og Asien.

Naturhistorie.

3die Klasse (Langberg). Efter Hjorts Læsebog. Om Berden, Jorden, de climatiske Forhold, Mennefferacerne, Pattedyrene og Fuglene.

4de Klasse (Langberg). (Efter Kroyers Lærebog: Plantedyrene, Bløddyrene, Insecterne, Fisene, Krybdyrene.

Geometri.

3die Klasse (Hommel). Efter Mundts Plangeometri fra Nr. 1 til Nr. 98.

4de Klasse (Hommel). Efter Mundts Plangeometri A. fra Nr. 384 til Enden, samt repeteret hele Bogen, B. fra Nr.

123 til Nr. 232. Efter Mundts Stereometri har A. desuden gennemgaaet, med Forbigaaelse af det der hører til Begreberne Symetri og Lighedannedhed, de vigtigste Sætninger til Fladers og Legemers Udmaalning, hvilket stadig er indøvet ved skriftlige Opgaver.

Arithmetik.

- 3die Klasse (Hommel). Efter Steens elementære Arithmetik fra s 1 til s 35 med dertil hørende mathematiske Opgaver.
- 4de Klasse (Hommel). Efter Steens elementære Arithmetik A. fra s 54 til Enden samt repeteret hele Bogen, B. s 1 til s 54 (begge Partier med tilhørende mathematiske Opgaver). Efter Steens elementære Algebra har A. desuden gennemgaaet Læren om Potens og Rod, Ligninger af 1ste Grad med een og flere Ubekjendte, samt af Logarithmer, hvad der er nødvendigt til deres Brug. Eleverne af denne Afdeling have stadig havt Ligninger at løse, samt Regneopgaver, der kræve Anvendelse af Logarithmer, at besvare.

Regning.

- 1ste Klasse (Koch). Rabens Regnebog: de 4 Regningsarter i ubenævnte og benævnte Tal. Regle af de Flinkere Resolution og Reduction. Hovedregning.
- 2den Klasse (Melchior og Jørgensen). Efter Grünfeldts Regnebog Resolution og Reduction samt Reguladetri med hele Tal. Dvelse i Hovedregning.
- 3die Klasse (Jørgensen). Efter Grünfeldts Regnebog Reguladetri med hele Tal, Brøk og Reguladetri med Brøk. Dvelse i Hovedregning.
- 4de Klasse (Jørgensen). Efter Grünfeldts Regnebog, A. har gennemgaaet hele Bogen, B. Reguladetri med Brøk. Dvelse i Hovedregning.
-

Dpgaverne til den skriftlige Examen have for Skolens ældste Afdeling været følgende:

Dansk Stil.

1. At fremhæve nogle af de vigtigste Opfindelser, der have havt størst Indflydelse paa Menneskehedens Forædling.
2. At fremstille de vigtigste Træk i Hugenofterigene i Frankrig.

Tysk Stil.

To Kammerader i et Regiment, som altid laae sammen i eet Qvarteer, havde Alt fælleds ¹⁾ med hverandre. Den ene var en meget udføveende Karl, og man kunde aldrig betroe ham Penge; den anden havde derfor altid Pengepungen, hvilket dog ikke hjalp meget, thi den første plyndrede ofte hans Lomme om Natten. Efterat han længe havde tænkt paa, hvorledes han skulde udfinde et Middel derimod, kunde han endelig en Morgen fortælle, at han havde narret ²⁾ sin Kammerad. Hvorledes da? spurgte de. Jo, svarede han, jeg gjemte mine Penge i Nat ³⁾ i hans egen Lomme, thi jeg vidste nok, at han ikke vilde søge dem der.

¹⁾ gemeinschaftlich. ²⁾ anführen. ³⁾ heute Nacht.

Fransk Stil.

Agésilaus ¹⁾, Konge over Spartanerne ²⁾, der er berømt ved talrige Krigstog, var til ³⁾ samme Tid en fortræffelig Fader og fandt en sand Fornøielse i ⁴⁾ at lege hjemme med sine smaa Børn. Saaledes ⁵⁾ løb han en Dag med dem gennem Bærelset, ridende paa en Stof som paa ⁶⁾ en lille Hest, da en af hans Benner traadte ind, som blev forundret over at see, at Kongen havde gjort sig til Barn ⁷⁾. Min Kjære! sagde Agésilaus til ham, fortæl ikke Noget hvad Du sees her, førend Du selv er bleven Fader.

¹⁾ Agésilas. ²⁾ Spartiate. ³⁾ en. ⁴⁾ à. ⁵⁾ cest ainsi que. ⁶⁾ en guise de. ⁷⁾ at gjøre sig til Barn: se faire l'enfant.

Engelsk Stiil.

Herr L. og Dr. J. spiste en Dag til Middag hos Herr Mecamier. Herr L. fik sin Plads ¹⁾ imellem Fru Mecamier, denne berømte Skjønhed, og Mad. de Staël, der var bekendt for sit Bid og sine bidende ²⁾ Svar, og da han ønskede at sige noget Behageligt til Damerne, udbrød han: Hvor jeg er lykkelig ved saaledes at sidde imellem Bid og Skjønhed. Ja, Hr. L., svarede Mad. de Staël, og uden at besidde enten det første eller det sidste. Dr. J. derimod, som havde til Nabo en meget snaffesalig ³⁾ Dame, tog kun lidet Hensyn ⁴⁾ til hende. Damen sagde derfor til ham: Hvorledes, Doctor! jeg troer, De foretrækker Herrerne's Selskab. Aldeles ikke, min Frue! svarede han, jeg holder særdeles meget af Damerne's Selskab, jeg holder af deres Skjønhed, men jeg holder ogsaa af deres Tavshed.

¹⁾ to be seated. ²⁾ sarcastical. ³⁾ talkative. ⁴⁾ to take notice of.

Regning.

1. En Bøgel stor 12,500 R skal paa Grund af Omstændighederne indfries af en af de tre Endossenter, der findes paa den. Da imidlertid ingen af dem kan disponere over den hele Sum, blive de enige om gjensidig Understøttelse, og det viser sig da, at naar den første Endossent skal indfrie Bøgen, maa han foruden sin egen Formue have Tolvtedelen af den andens; skal den anden indfrie den, maa han have $\frac{4}{5}$ af den tredies; hvis endelig den tredje skal indfrie den, maa han have Halvdelen af den fjerdes og Fjerdedelen af den andens. Hvor meget ejer da enhver af de 3 Endossenter?

2. Hvorlænge har en Capital paa 320 R 90 β indestaaet i Sparekassen, der giver en halvaarlig Rente af $1\frac{3}{4}$ %, naar den umiddelbart efter Juli Termin dette Aar er ligesaa stor som en Capital paa 347 R , der siden Juni Termin 1857 har indestaaet i Bisuben, hvor den halvaarlige Rente er $1\frac{9}{10}$ %?

3. Hvormeget er 270 hollandske Ducater i dansk Mønt? Man veed, at der af 1 $\frac{1}{2}$ fint Guld udmøntes $68\frac{29}{50}$ hollandske Ducater, og af 1 $\frac{1}{2}$ fint Sølv $18\frac{1}{2}$ S , samt at 1 $\frac{1}{2}$ fint Guld er lig med $15\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ fint Sølv.

4. Et Kar, hvis Diameter foroven er $5\frac{1}{2}$ Fod og for neden $4\frac{1}{2}$ Fod har en Dybde af 4 Fod. Hvormange Tønder M å $4\frac{1}{4}$ Cubiffod fylder dette Kar?

De Bøger, som skulle bruges i Skoleaaret 1860-61.

1ste Klasse.

Den nye Psalmebog. Hjorts Børneven. Trydes Digte og Niim. Hallagers tydske Læsebog. Rabens Regnebog. En Regnetabel.

2den Klasse.

Balslevs Bibelhistorie. Balles Lærebog. Catechismus. Den nye Psalmebog. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hjorts Børneven. Hallagers tydske Læsebog. Jürs Arf. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Kofods (Thriges) Fædrelandshistorie. Langbergs forberedende Geographi. Grünfelds Regnebog for Almuefolkernes mellemste og øverste Klasser. Et Atlas.

3die Klasse.

Balles Lærebog. Balslevs Bibelhistorie. Det nye Testa-
ment. Den nye Psalmebog. Holsts Smaadigte til Udenadslæsning. Hjorts Børneven. Boysens danske Grammatik. Rungs tydske Læsebog for de lavere Klasser. Meyers tydske

Grammatik. Jürs og Rungs Materialier til tydsk Stiil. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Listovs engelske Elementarvog. Kosods fragmentariske Verdenshistorie. Allens Udtog af Fædrelandshistorie. Kosods (Thriges) Geographi. Lützens Dyrerigets Naturhistorie. Mundts Geometri. Steens elementære Arithmetik med tilhørende mathematisk Dpgaver. Grünfelds Regnebog. Et Atlas. Et Tegnebestik.

4de Klasse.

Balles Lærebog. Catechismus. Balslevs Bibelhistorie. Det nye Testament. Den nye Psalmebog. Holsts større poetiske Læsebog. Boysens danske Grammatik. Schillers „Geschichte des dreißigjährigen Kriegs“. Meyers tydske Grammatik. Grønbergs tydske Stiiløvelsebog. Jürs og Rungs Materialier til tydsk Stiil. Et tydsk Lexicon. Borrings franske Læsebog for Mellemklasserne. Ahns Lærebog i det franske Sprog. Borrings franske Grammatik. Et fransk Lexicon. Repps „English Stories“. Et engelsk Lexicon. Mariboës engelske Formlære. Kosods fragmentariske Verdenshistorie. Allens Udtog af Fædrelandshistorien. Millings Geographi. Lützens Dyrerigets Naturhistorie. A. Mundts Stereometri. B. Mundts Geometri. A. Steens elementære Algebra (om Potens, Rod, Logarithme samt Ligninger). B. Steens elementære Arithmetik med tilhørende mathematisk Dpgaver. Grünfelds Regnebog. Et Atlas. Et Tegnebestik.

Den skriftlige Deel af Skolens Examen har været afholdt
Tirsdag den 1ste, Onsdag den 2den og Torsdag den 3die Maj.

Skolens mundtlige Examen

afholdes :

Mandag den 21de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Dansk.
3die Kl. Mathematif.
Kl. 10. 4de Kl. Arithmetif.
3die Kl. Historie.
Kl. 12. 2den Kl. Historie.
1ste Kl. Religion.

Tirsdag den 22de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Engelsk.
3die Kl. Geographi.
Kl. 10. 2den Kl. Tydsk.
1ste Kl. Dansk.
Kl. 12. 4de Kl. Geometri.
3die Kl. Religion.
2den Kl. Regning.

Onsdag den 23de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Geographi.
3die Kl. Hovedregning.
Kl. 10. 4de Kl. Tydsk.
3die Kl. Naturhistorie.
Kl. 12. 4de Kl. Hovedregning.
2den Kl. Dansk.
1ste Kl. Tydsk.

Torsdag den 24de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Historie.
3die Kl. Tydssk.
Kl. 10. 4de Kl. Fransk.
2den Kl. Geographi.
Kl. 12. 3die Kl. Engelsk.
2den Kl. Religion.
1ste Kl. Geographi.

Fredag den 25de Maj.

- Kl. 8. 4de Kl. Religion.
3die Kl. Dansk.
2den Kl. Fransk.
Kl. 10. 4de Kl. Naturhistorie.
3die Kl. Fransk.
1ste Kl. Regning.
Kl. 12. Sang.

Bed den mundtlige Deel af Examen ville Elevernes skriftlige Arbejder samt Skrive- og Tegneprøver være fremlagte.

Til at overvære Examen indbydes Elevernes Forældre samt Enhver, der interesserer sig for Skolen.
